

POMOC OBĚTEM SEXUÁLNÍHO NÁSILÍ

© Marcell Nimfuehr / MSF

PRVNÍCH 72 HODIN PO ZNÁSILNĚNÍ JE ROZHODUJÍCÍCH. Sexuální násilí může vést k sexuálně přenosným nemocem, např. HIV, či k nechtěnému těhotenství. Tomu všemu se dá zabránit, pokud se jedná včas. *Lékaři bez hranic* poskytují akutní zdravotnickou pomoc obětem sexuálního násilí v Guatemale, kde měsíčně ošetří kolem 100 pacientů. ([Více zde...](#))

SVĚDECTVÍ OBĚTÍ SEXUÁLNÍHO NÁSILÍ V GUATEMALE. Guatemala se stala jednou ze zemí nejvíce zasažených násilím. *Lékaři bez hranic* ošetřují v hlavním městě skupinu obyvatel, která trpí nejvíce, ale dostává se jí nejmenší podpory: oběti sexuálního násilí. Zde Vám přinášíme svědectví několika z nich, kteří se dostali do péče *Lékařů bez hranic*: [Maria](#), [Ester](#), [Gabriel](#)

DOPIS Z MISE: POROD V KONGU. „Zrovna odcházím, když za velkého randálu přichází žena v pokročilém stádiu těhotenství s dalšími třemi lidmi jako doprovodem. Sotva projde bránou, hned klesá k zemi a rodí. Během několika vteřin jsem svědkem zrodu nového človíčka na světě, je to klouček, trochu pomačkaný, ani nebrečí, spíš chudák neví, kde se to sakriš ocitnul...“ Logistička Jarka Vacková píše ze své mise v Demokratické republice Kongo. ([Více zde...](#))

FOTOGALERIE: UPRCHLÍCI ZE SOMÁLSKA V KENI očima Dominica Nahra / Oeil Public, červen 2009. V uprchlických táborech v keňském Dadaabu je v současnosti více než 270 000 somálských uprchlíků. *Lékaři bez hranic* zde v březnu 2009 otevřeli kliniku, v níž mj. poskytují základní zdravotní péči, léčí vážně a středně podvyživené děti a zajišťují očkování. ([Více zde...](#))

© Marcell Nimfuehr / MSF

© Francesco Zizola for MSF

LÉKAŘI BEZ HRANIC V ČR: Lékaři bez hranic na Facebooku a Twitteru. Staňte se našimi fanoušky na Facebooku nebo nás následujte na Twitteru. O tom, jak a kde nás najdete, čtěte [více zde](#).

POMOZTE NÁM POMÁHAT. Po celém světě poskytujeme pomoc v krizových situacích, abychom zmírnili utrpení statisíců obětí nemocí, přírodních katastrof a válek. Často jde o souboj s časem. Vaše velkorysá podpora nám dovolí jednat dříve, než bude pozdě. O tom, jak pomoci, čtěte [více zde](#).

MEZINÁRODNÍ VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2008 ke stažení [zde](#).

KONTAKT

PRVNÍCH 72 HODIN PO ZNÁSILNĚNÍ JE ROZHODUJÍCÍCH

Sexuální násilí může vest k sexuálně přenosným nemocem, např. HIV, či k nechtěnému těhotenství. Tomu všemu se dá zabránit, pokud se jedná včas. Lékaři bez hranic poskytují akutní zdravotnickou pomoc obětem sexuálního násilí v Guatemale, kde měsíčně ošetří kolem 100 pacientů.

„Následky sexuálního násilí jsou akutním zdravotním stavem,” říká Silvia Dubòn, lékařka organizace Lékaři bez hranic na klinice v Zóně 18, jedné z nejnásilnějších čtvrtí hlavního města Ciudad de Guatemala. „Oběti sexuálního násilí jsou často vystaveny přenosu různých sexuálně přenosných nemocí. Když nedostanou včasnou léčbu, může to vést k vážným zdravotním problémům.“

Guatemala je jednou ze zemí nejvíce postižených násilím. Lékaři bez hranic pomáhají v hlavním městě skupině obyvatel, která sice trpí nejvíce, ale přitom se jí dostává nejméně podpory: obětem sexuálního násilí. Kvůli nedostatku prostředků, stejně jako nedostatečnému povědomí o problému sexuálního násilí, není v Guatemale dostupná zdravotnická ani psychologická pomoc obětem znásilnění. V roce 2007 začali Lékaři bez hranic tuto mezeru zaplňovat. O pouhé dva roky později poskytují Lékaři bez hranic zdravotní a psychologickou pomoc kolem 100 pacientů měsíčně.

„Mnoho lidí neví, že je možné ochránit před HIV, i když byl pacient již nakažen,” vysvětluje Silvia Dubòn. „Důležité je přijít během prvních 72 hodin po útoku. Pokud začneme s léčbou antiretrovirovými v tomto časovém rámci, můžeme zabránit šíření viru HIV v těle.” Nechtěnému otěhotnění lze zabránit do pěti dnů po útoku a hepatitidě typu B do tří měsíců. Další pohlavně přenosná onemocnění, jako syfilis, kapavka nebo chlamydiové infekce, mohou být léčena kdykoli.

Lékaři bez hranic zahájili program pro oběti sexuálního násilí v Guatemale v roce 2007. U každého pacienta se jedná o několikastupňovou pomoc, kterou zabezpečuje tým různých odborníků. Silvia Dubòn dále vysvětluje: *„Nedávno jsme tu měli dospívající dívku, kterou sem přivedla její matka potom, co byla znásilněna nevlastním bratrem. Naše sociální pracovníce hned zjistila, že nevlastní bratr oběti vyhrožoval, že ji i matku zabije, pokud se pokusí něco udělat. Zatímco jsem tedy vyšetřovala dívku, sociální pracovníce se spojila s ženskými spolky, které by mohly matku i dceru dostat z potenciálně nebezpečného prostředí.”*

Během prvního vyšetření se lékaři zaměřují na získání důvěry pacientů, která je nezbytná k tomu, aby jim mohli pomoci. *„Je třeba pacientům pomoci, aby se zklidnili, s empatií vyslechnout jejich příběh a přitom se vyhnout tomu, abychom je přehnaně utvrzovali v jejich roli obětí,”* říká Silvia Dubòn. Pak se provede lékařské vyhodnocení a v případě větších zranění nebo podezření na ně jsou oběti přeloženy do nemocnic Roosevelt či San Juan v Ciudad de Guatemala.

Potom se u pacienta odeberou vzorky a provedou testy na sexuálně přenosné choroby. V závislosti na tom, jak rychle přijde pacient na vyšetření, a na základě lékařské analýzy může být v případě potřeby podána „pilulka po“, postexpoziciční profylaxe proti HIV/AIDS, očkování proti žlutence typu B a tetanu, léky proti nevolnosti na pomoc s vedlejšími účinky antiretrovirových léků či antibiotika.

Léčba je doprovázena vzděláváním pacienta a nakonec se zorganizují následné kontroly a zajistí se přístup pacienta k ostatním službám Lékařů bez hranic.

Znásilněná dívka, která přišla na kliniku v Zóně 18 se svou matkou, dostala veškerou potřebnou péči. Brzy si najde nové místo v bezpečnějším prostředí, daleko od svého násilnického nevlastního bratra. Zatímco čeká na výsledky testu na HIV, navštěvuje psychologa Lékařů bez hranic, který jí pomáhá překonat emocionální trauma, které utrpěla.

PŘÍBĚH PACIENTKY: MARIA

© Marcell Nimfuehr / MSF

Guatemala se stala jednou ze zemí nejvíce zasažených násilím. Lékaři bez hranic pomáhají v hlavním městě skupině obyvatel, která trpí nejvíce, ale dostává se jí nejmenší podpory: obětím sexuálního násilí. Maria, kterou znásilnili členové místního gangu, nám vyprávěla svůj příběh...

Den v parku. Skupina dívek si užívá volnou neděli. Vesele si hrají. Jedna z těchto dívek byla znásilněna sedmi muži. Nepoznáte, která z nich to je. Fyzická poranění se už možná zahojila a jizvy na duši, které zůstávají, nejsou vidět. Maria nemůže otevřeně hovořit, protože se bojí o svůj život. Jak se to mohlo stát?

...Nejvíce mě to poznamenalo v tom, že se stále hrozně bojím. Bála jsem se i dřív, ale teď už nemůžu jít ani sama po ulici. Bojím se, že tu stále někde jsou. Bojím se lidí, které neznám. Bojím se mužů, které neznám. Popadne mě panika, když si představím, že by se mě mohli dotknout.

Můj otec je řidič taxíku a matka dělá tortily. Jsem ráda se svojí mámou, ale lepší vztah mám s tátou. Říkám mu všechno. Všechno, co se mi stane, včetně toho špatného.

Ten den jsem řekla mámě, že půjdu za bratrem. Šla jsem na autobusovou zastávku, která je pět bloků od našeho domu. Byla jsem v autobuse, když nám zkřížilo cestu černé auto. Vystoupili z něj dva muži se zakrytou tváří. Šli přímo ke mně. Nemohla jsem nic dělat. Mířili mi zbraní na hlavu a přinutili mě jít s nimi. Zavázali mi oči a vzali mě na místo, které jsem neznala. Dovedli mě do pokoje a pak mě začali znásilňovat. Mlátili mě. Bylo jich sedm.

„Zabijí mě?“

Měla jsem čtyři bratry, ale teď už mám jen tři, protože jeden je mrtvý. Bylo mu 33. Zabili ho kvůli jeho mobilu. Řekli mi jen to, že mě zabijí kvůli mému

bratrovi. Asi to byli ti stejní lidé, kteří ho zabili. Byli asi z gangu Maras, ti tohle dělají často. Chtějí holce ukázat svou sílu, ale tak by to být nemělo. Když se s někým chcete milovat, mělo by to být z lásky. Pokud je k tomu dívka donucena, je to pro ni odporné.

Podle toho, co mi dělali, jsem si myslela, že mě pak určitě zabijí, jak se to v Guatemale stává často. Opravdu jsem myslela, že mě zabijí. Jeden z těch mužů mě ale bránil. Jako jediný se mě nedotkl a nic mi neudělal. Říkal ostatním, aby mě nebili a neznásilňovali. Možná mě znal z dřívějšíka. Unesli mě v osm hodin ráno. Ve čtyři odpoledne mě konečně nechali jít. Všichni usnuli a vzhůru zůstal jen ten muž, který mi pomohl. Dal mi moje oblečení, dal mi svetr, abych si mohla zakrýt obličej, a nechal mě jít. Řekl mi, že pokud je zažaluju, zabijí mou rodinu. Tak jsem nic nehlásila.

Vyšla jsem na ulici. Byla tam paní v autě, která se mě zeptala, co se stalo. Poprosila jsem ji, aby mě zavezla do Metro Norte. Můj otec už tam na mě čekal. Máma řekla, že mě vezme na kliniku. Doktor se mě chystal vyšetřit, ale když zjistil, že jsem byla znásilněná, už se mě ani nedotkl a zavolaal *Lékařům bez hranic*. Když jsem tam přišla, ošetřili mi moje zranění a hned mi dali asi 15 léků. Nelíbily se mi a injekce ještě méně. Dali mi také léky, které jsem musela užívat dalších 28 dní. Potom jsem čekala na výsledky krevních testů. Bála jsem se, jestli nejsem těhotná nebo HIV pozitivní. Ale díky Bohu a léčbě, kterou jsem dostala, byly všechny testy negativní.

„Nejsou peníze na léčbu“

Pořád se mi to vracelo, všechno, co mi udělali. Nemohla jsem na to přestat myslet. Myslela jsem na to i při jídle a tak jsem skoro přestala jíst. Všechno se mi vracelo ve snech, budila jsem se a nemohla znovu usnout. V té době jsem se setkala s psycholožkou

(pokračování ze str. 3) Lékařů bez hranic a to mi pomohlo. Díky ní jsem mohla pokračovat až tam, kde jsem teď. Zpočátku jsme se setkávaly dost často. Jsou to opravdu dobří lidé a hodně pomohli. V mé Colonii jsou docela známí díky letákům, které tam vyvěšují.

V Guatemala je mnoho chudých lidí, kteří nemají peníze na léčbu, když onemocní. Ráda bych se stala lékařkou. Ráda pomáhám lidem. Kdybych byla doktorou, chudým lidem bych nic neúčtovala. Tento rok jsem ale nestudovala, protože jsem na to neměla peníze.

Taky jsem se bála, jestli ještě někdy budu moci mít vztah, kde bych byla akceptovaná taková, jaká jsem. Bála jsem se, že mě nikdo nebude chtít, protože už

nejsem panna. Byla jsem panna, když se to stalo. Nemůžu myslet na nic, co souvisí se sexem. Nechci o tom teď nic slyšet. I kdybych byla se svým přítelem, zase bych musela myslet na to, co mi ti muži dělali.

Kdysi jsem si představovala, jak jednou budeme sami, s lahví šampaňského. Představovala jsem si, že to bude romantické. Ale ještě jsem neztratila naději, že to tak jednou bude.

Cítím se dobře, když o tom mluvím. Když nikdo neví, že to vyprávím já, jsem klidná. Necítím se špatně, že to vyprávím. Jak jsem řekla - to, co se stalo, jsem nechtěla. Chci, aby to slyšeli i na jiných místech, protože si myslím, že se tam takové věci také dějí. Některé dívky se přes to přenést nedokáží. Díky Bohu, že já ano.

PŘÍBĚH PACIENTKY: ESTER

Guatemala se stala jednou ze zemí nejvíce zasažených násilím. Lékaři bez hranic pomáhají v hlavním městě skupině obyvatel, která trpí nejvíce, ale dostává se jí nejmenší podpory: obětím sexuálního násilí. Ester, která byla znásilněna na autobusovém nádraží, nám vyprávěla svůj příběh...

© Marcell Nimfuehr / MSF

Je to mladá žena s krásným smíchem. Je jí sedmáct let. Sedí nad knihami ve svém pokoji a zoufale se snaží soustředit na učení. Je to jediné, co jí zbylo. Už jí netěší chodit ven tancovat nebo do kina. Není ale sama. Má nezbytnou podporu, která ji doprovází na cestě zpět k normálnímu životu.

...První noc byla opravdu těžká. Zdálo se mi o tom, co se stalo. Hodně jsem brečela. Několik nocí jsem nemohla spát. Bála jsem se, že se mi o tom bude zdát a zase se to vrátí. Stále se mi často zdá, jak mě

zatlačil ke zdi a nadzdvihl mi sukni a udělal to všechno. Pořád se mi vybavuje jeho obličej. Nikdy na to nezapomenu. Byl tlustý, snědý, měl dlouhé vlasy a knírek.

Bylo 23. března tohoto roku. Měla jsem poslední zkoušky. Vzbudila jsem se pozdě a tak jsem spěchala. Ani jsem se nestihla nasnídat a vyběhla jsem z domu se svým batohem. K naší škole vedou dvě cesty. Jedna přes Zónu 1 a jedna přes autobusové nádraží. Rychlejší je ta přes nádraží. Došla jsem na autobusovou zastávku a tam mě nějaký muž přitlačil ke zdi. Vzal mi všechny věci a hledal v nich peníze. Myslela jsem si, že nebude chtít nic víc. Ale ne... Bylo světlo, osm hodin ráno, když mě znásilnil. Bylo pro mě hodně těžké se s tím nějak vyrovnat. Předtím jsem neměla žádný vztah. Byla jsem panna.

„Lidé kolem se jen smějí“

V Guatemale je hodně lidí, kteří vám nepomohou. Bylo jich kolem spousta, ale jenom se smějí. Nepomůžou vám, protože mají strach. Nevím, jestli měl ten muž zbraň. Zavřel mi pusku a já jsem ho kousla. Nemohla jsem křičet. Měla jsem po něm stopy po celém těle a mezi nohama. Na těle jsem měla jeho otisky. Potom prostě odešel a nechal mě na zemi. Nějaká paní mi pomohla, řekla mi, abych šla domů. Ale já jsem musela dokončit zkoušky! Byla jsem z těch zkoušek hrozně vyděšená. Šla jsem do školy. Byli tam mí učitelé i kamarádi. Nebyla jsem schopná ani promluvit. Ale opravdu jsem chtěla dokončit

(pokračování ze str. 4) ty zkoušky. Řekli mi, abych si s tím nedělala starosti. Teprve pak jsem se trochu uklidnila.

Pan ředitel se mě zeptal, jestli chci jít na nádraží a podívat se, jestli ho tam neuvidím. Pak přišli moji rodiče. Šla jsem k tátovi, byl moc milý. Pak jsme rovnou odešli na policii a sepsali hlášení.

Cítila jsem se hrozně špinavá. Týden jsem nechodila do školy. Do ničeho se mi nechtělo, chtěla jsem být jen zavřená doma, aby mi už nikdo nemohl ublížit. Ale díky pomoci okolí a především Boha jsem mohla jít dál. Pořád jsem trochu vystrašená, ale už jsem mnohem klidnější.

Pak jsem šla k *Lékařům bez hranic* a tam dostala psychologickou a zdravotnickou pomoc. Lékař mi dal léky proti žloutence a vyšetřili mě na syfilis a HIV. Nikdy by mě nenapadlo, že něco takového budu potřebovat. Díky Bohu byly všechny testy negativní, ale i tak musím až do konce roku chodit na kontroly. Musím brát antiretrovirotika a léky proti nevolnosti. Pro můj žaludek je to pěkná rána.

Také jsem se tam setkala s Wendy, psycholožkou *Lékařů bez hranic*. Od té doby, co se to stalo, uplynuly dva měsíce a tak už je trochu snazší o tom mluvit. Ale ještě před týdnem jsem plakala a nemluvila. Jsem ráda, že nejsem těhotná. Dítě bych si určitě nechala, protože by to nebyla jeho vina. Ale bylo by to těžké, protože by mělo obličej toho, kdo mě znásilnil.

„Jako jedna z mála jsem promluvila“

Řekli mi, abych o tom mluvila, že není dobré držet to v sobě. Tak jsem mluvila. Řekli mi, že jsem statečná, protože jsem jedna z mála. K *Lékařům bez hranic* už docházím dva měsíce. Když jsem se podruhé zhroutila, pomýšlela na sebevraždu. Ztratila jsem smysl života. Ptala jsem se sama sebe: „proč?“ Neměla jsem žádné logické vysvětlení, proč se mi to stalo. Psycholožka mi řekla, že žádné „protože“ není. Znásilněné ženy k tomu nebyly nijak předurčeny. Je jen jedna cesta, jak jít dál. Pořád mám spoustu snů a cílů, kterých se nevzdám jen proto, co se mi stalo.

Můj život se nejdřív úplně zhroutil. Nebylo to jednoduché ani tehdy, když jsem se vrátila zpátky do školy, protože mi někteří učitelé nevěřili. Říkali, že nechodím do školy, protože se mi nechce. Nakonec

mi psycholožka začala dávat antidepresiva. Ještě je užívám. Prospala bych celé dny.

Nechci být závislá na antidepresivech, ale někdy mám ty pověstné „flashbacky“. Před pár dny jsem viděla autobus a v něm toho muže. Všechno se mi najednou vrátilo.

Vždycky jsem se bála, že mě někdo znásilní. Můj strýc mě dvakrát osahával. Dotýkal se mě na přirození, když jsem spala. Bylo mi 14 a už jsem chápala, co se děje. I když jsem ho moc neznala, měla jsem ho velmi ráda. Byl na mě vždycky hodný. Když jsem to rodičům řekla, věřili mi, a tak jsme se přestali s těmi příbuznými stýkat. Ale babička řekla, že jsem jenom potížitka.

To samé se kdysi stalo i mojí matce. Rozdíl byl ale v tom, že babička jí tehdy nepomohla. Řekla jí, ať se umyje a že to bude v pořádku. Babička pořád ještě pochybuje o tom, jestli se to opravdu stalo. Máma mi to vyprávěla, abych věděla, že nejsem jediná, komu se to stalo. Pro ni to bylo také moc těžké. Do té doby jsem nevěděla, že se to stalo.

„V Guatemale není nikdy bezpečno“

Už nikdy nenastoupím do autobusu. Dva měsíce jsem v žádném nebyla. Možná jednou nastane situace, kdy to budu muset udělat. Můj otec tu nebude pokaždé, když ho budu potřebovat. Také potřebuji svůj život a prostor. Lidé, kteří chodí po ulici nebo využívají veřejnou dopravu, se musí modlit k Bohu. Nikdy nevíte, jestli někdo zabije řidiče nebo napadne cestující.

Raději bych žila v Antigue než v Guatemala City, protože je tu rok co rok méně bezpečno. V Guatemale jsou u moci gangy Maras, je tu vysoká kriminalita a lidé jsou bezohlední. Jsou tu lidé, kteří jsou schopní zabít a znásilňovat. Nezáleží na tom, k jaké třídě patříte. V Guatemale nikdy nejste v bezpečí. Veřejná doprava je příšerná, zabíjejí řidiče. Chodit po ulici je v Guatemale také nebezpečné. Tahle země je hrozně zkorumpovaná. Maras podplácí policii i ostatní. Někdy je bezpečnější mluvit s gangy než s policií.

Sestře vzali mobil, otce okradli, mně vzala žena ozbrojená nožem peněženku jen pár bloků od školy. A teď se mi stalo tohle.

Psycholožka mi řekla, že záleží na mě, jestli o tom řeknu svému příteli. Nechci tu pobíhat s praporem

(pokračování ze str. 5) s náním, že jsem byla znásilněná, ale na druhou stranu to chci říct tomu, s kým budu žít. V Guatemale se muži chovají dost nadřazeně. Když nejste panna, nejste nic. Máma mi ale řekla, že v očích Boha jsem panna stále. Můj pohled na panenství se hodně změnil. Vždycky jsem si představovala, že se to stane s někým, koho budu milovat. S mou životní láskou, někde v domě na pláži, se svíčkami a květinami. Chtěla bych potkat nějakého hodného

muže a dobrého manžela. Někoho jako je můj otec. Byla bych opravdu šťastná, kdybych měla manžela jako je on. Mí rodiče jsou spolu už devatenáct let.

Po tom, co se stalo, jsem se hodně sblížila se svou rodinou. Spoustu věcí také teď vnímám jinak. Už nevidím všechno tak romanticky a růžově. Takhle to prostě není. Myslím, že jsem hodně dospěla. To všechno mi pomohlo dospět.

PŘÍBĚH PACIENTA: GABRIEL

Guatemala je jednou ze zemí nejvíce postižených násilím. Lékaři bez hranic pomáhají v hlavním městě skupině obyvatel, která sice trpí nejvíce, ale přitom dostává nejméně podpory: obětem sexuálního násilí. Gabriel, který byl zneužit poté, co byl zdrogován v restauraci, se podělil o svůj příběh...

Přestože ženy a dívky jsou hlavním terčem sexuálního násilí, oběťmi znásilnění se mohou stát i muži a chlapci. U nich je ještě méně pravděpodobné, že nahlásí sexuální zneužití ze strachu z reakce okolí a větší stigmatizace. Ani Gabriel se neodvážil o své zkušenosti mluvit s nikým jiným, než s psychologem Lékařů bez hranic.

...Narodil jsem se v roce 1980. Když mi bylo 15, stal jsem se členem gangu. Být součástí gangu byla jediná cesta, jak nebýt sám napaden nebo zabit. Jiné, co jsem mohl dělat, bylo nikomu neublížovat. Někteří z mého gangu jsou mrtví, jiní začali nanovo jako já. V 19 letech jsem žil mimo společnost, nestudoval jsem, ani nepracoval. Byl jsem úplně sám. Pak jsem se do společnosti začal pomalu vracet, začal jsem pracovat a studovat.

Nebaví mě chodit ven. Občas zajdu na jedno pivo, ale jinak nerad chodím na místa, kde se lidé opíjejí. Proto nechápu, proč se to stalo zrovna mně.

První měsíc poté byl nejhorší. Strašně jsem se bál. Šel jsem na testy HIV. Byl jsem zoufalý, když jsem čekal na výsledky. Nemohl jsem dýchat. Nemohl jsem jíst. Byl to to nejhorší, co se mi kdy stalo. Celé noci jsem probřečel. Nemohl jsem spát. A když se mi usnout podařilo, první věc, na kterou jsem si po probuzení vzpomněl, bylo to, co se mi stalo. Po měsíci jsem už plakat nemohl, protože mi došly slzy.

Stalo se to v pondělí. Hodně lidí chodí na diskotéku, aby se opili, ale já jsem šel jenom do té restaurace.

Seděl jsem tam, když ke mně přišel nějaký muž a zeptal se, jestli si se mnou může dát drink. Nevadilo mi to, tak jsem souhlasil. Pak už jsem chtěl jít pomalu domů. Myslím, že právě tehdy, když jsem šel na toaletu, mi dal něco do pití. Během pěti minut jsem začal ztrácet vědomí, postupně a pomalu. Nabídl mi, že mi pomůže, a já jeho pomoc přijal, protože jsem nevěděl, co se to se mnou děje. Poslední věc, na kterou si vzpomínám, je, že mě posadil do taxíka. Nevím, kam mě odvezl. Nepamatuji si vůbec nic. Až do dalšího rána, kdy jsem se vzbudil úplně nahý.

© Marcell Nimfuehr / MSF

Nebyl jsem při vědomí, když se mi to stalo. Nedovolil jsem mu, aby se mnou ty věci dělal. Nechtěl jsem to. Moje první obava byla, že bych mohl být nakažen HIV. Na to, co se stalo, můžu zapomenout, ale strach z toho, co testy ukážou, zůstane.

Myslím, že jsem byl ještě pod vlivem drog, když jsem se probudil. Byl jsem zmatený a měl jsem velký strach. Viděl jsem toho muže nad sebou. Zeptal jsem se ho, co to se mnou dělá. Řekl mi, že nic, ale byla to jasná lež.

(pokračování ze str. 6) Byl jsem stále ještě pod vlivem drog, když jsem to místo opustil. Hlavně jsem chtěl odtamtud vypadnout. Proto nevím, kdo to byl a kam mě vzal.

Vždy jsem si představoval, že až mi bude 30, budu mít vystudovanou vysokou školu, budu ženatý a budu mít rodinu. To jsem si vždy přál. Ale po tom, co se stalo, na ženění nemohu ani pomyslet. Hodně se toho změnilo. Mám strach, že bych mohl nakazit svoji budoucí manželku.

Rodičům jsem o tom neřekl. Báł jsem se, že by mě za-

vrhli. Neřekl jsem to nikomu, protože jsem se bál, že by se mi lidé smáli.

Dostal jsem se do kontaktu s *Lékaři bez hranic*. Ti mě přivedli do nemocnice. Šel jsem za jejich psychologkou. Věnovala se mi a moc mi pomohla. Řekla mi, že se musím zbavit hořkosti. Absolvoval jsem také mnoho testů a všechny byly negativní.

Ještě mě čeká jeden poslední test na HIV. Pokud bude negativní, budu děkovat Bohu za nový život. Do té doby, než se to stalo, jsem byl celkem spokojený, měl jsem pocit, že někam mířím. A to chci i teď.

DOPIS Z MISE – POROD V KONGU

Logistička a odbornice na vodu a sanitaci (WatSan) Jarka Vacková je momentálně na misi v Demokratické republice Kongo. O své práci, pocitech a jejím životě v DRK se dělí na blogu www.aktualne.cz. Zde vám přinášíme část z jejího příspěvku.

Po sedmi týdnech práce dostávám dva dny volna na zrekreování a chci odjet znovu do Bukavu. Brzy ráno však dostáváme zprávu o nepokojích v Uvire. Informací je spousta, žádná z nich přesná. Proto rušíme cestu a zůstáváme na základně. Nakonec vyrazíme o dva dny později, když se situace uklidní.

Při návratu zpátky se zastavujeme v jedné dědině načerpat vodu z místní studny. Je tam zástup lidí. Pouštějí mě, děkují a oni se se mnou dávají do řeči. Naneštěstí moje svahilština, jestli se tomu vůbec dá tak říkat, není nic moc. Takže se nechytám. Říkají, že je tam jeden pacient, který má už několik dní horečku, asi to bude malárie. Nejsem lékař, vysvětluji, ale s tričkem s logem *Lékařů bez hranic* to moc neberou. Tak se vydávám s řidičem za zády navštívit nemocného. Zanedlouho už staříka vezeme sebou do nemocnice v Barace.

Loučím se a odjíždíme na základnu. Tam jsou v plném proudu přípravy na večer, kdy se loučí náš australský kolega Alex. Po čtyřech měsících práce jako WatSan odjíždí referovat o své práci a předat veškeré informace operačnímu centru v Amsterodamu, kde bude lobovat za podporu výstavby vo-

dovodu v Barace. Rozloučit se s ním přichází všichni zaměstnanci, je to moc milé a večer se protáhne do tří do rána, kdy padám mrtvá do postele.

Příští týden jsem v nemocnici, kde probíhá rekonstrukce odpadové zóny a výstavba vodovodní nádrže. Náš technický logistik odjíždí na dovolenou, tak mi přibývá další zodpovědnost - stavební dozor. Zrovna odcházím, když za velkého randálu přichází žena v pokročilém stádiu těhotenství s dalšími třemi lidmi jako doprovodem. Sotva projde bránou, hned klesá k zemi a rodí. Nevím, co dělat, nejsem medik, ostatní okolo se sbíhají a zachraňují, co se dá. Během několika vteřin jsem svědkem zrodu nového človíčka na svět, je to klučik, trochu pomačkaný, ani nebrečí, spíš chudák neví, kde se to sakřiš ocitnul. Volám sestry z nejbližšího oddělení a ty už si oba berou na starost.

Já nějak nezvládám tu krev okolo a tak se omlouvám a prchám. Večer se svěřuji klukům a ti mi nabízejí možnost trávit víc času v nemocnici, abych se trochu zadaptovala a byla připravená na příště. Při představě nějakého příště si říkám, že to snad bude až doma v Čechách, kde budu hlavním aktérem já a tu spoušť okolo si snad vychutnají jiní. :-)

Nicméně ráno jdu oba navštívit, přináším pár sušenek pro maminku a chovám prcka v náručí. Dozvídám se, že je to Benjamin, prý každé poslední dítě se tak jmenuje. Myslím, že pro maminku je úleva vědět, že po sedmi dětech je on ten poslední. Tentokrát už o sobě dává vědět dost hlasitě, takže ho vracím mamince a odcházím pryč.

FOTOGALERIE

Uprchlíci ze Somálska v Keni očima Dominica Nahra / Oeil Public, červen 2009.

Somálsko: vleklý konflikt, dlouhé sucho a nedostatek jídla, tisíce lidí zraněných při výbuších a střelbě a statisíce lidí na útěku před násilím. V této jedné z nejhudších zemí světa krize nabrala nevídaných rozměrů, zatímco mezinárodní pomoc je minimální. Katastrofální životní podmínky nutí Somálce k útěku ze svých domovů, často i do sousedních zemí. V uprchlických táborech v keňském Dadaabu je v současnosti více než 270 000 somálských uprchlíků. *Lékaři bez hranic* zde v březnu 2009 otevřeli kliniku, v níž mj. poskytují základní zdravotní péči, léčí vážně a středně podvyživené děti a zajišťují očkování. V červnu 2009 navštívil oblast fotograf Dominic Nahr, který dokumentoval práci *Lékařů bez hranic* a životní podmínky somálských uprchlíků.

Těhotná somálská žena při převozu autem *Lékařů bez hranic* do nemocnice. Celou noc krvácela a trpí bolestmi.

Součástí zjišťování zdravotního a nutričního stavu dítěte je i měření výšky v poměru k věku a váze dítěte.

Abu Bakar Mohammed, spolupracovník *Lékařů bez hranic*, hovoří s pacientkou v čekárně táborevé kliniky *Lékařů bez hranic*.

Malí uprchlíci v uprchlickém táboře Dagahaley v keňském Dadaabu.

LÉKAŘI BEZ HRANIC V ČR

- **Turné „Zapomenuté světy“** – Výstavu fotografií Jana Šibíka a *Lékařů bez hranic* „Zapomenuté světy“ za tři týdny shlédlo v Brně, Hradci Králové a Plzni 9500 návštěvníků, ve veřejné sbírce, která putovní výstavu provázela, se vybralo 41 396 Kč. Všem návštěvníkům, dárcům a dobrovolníkům z celého srdce děkujeme!
- **Lékaři bez hranic na Facebooku** – *Lékaře bez hranic* naleznete nyní i na [Facebooku](#). Staňte se našimi fanoušky, doporučte nás svým přátelům a známým. *Lékaře bez hranic* můžete také následovat na [Twitteru](#).
- **Charitativní aukce** – 16. září 2009 proběhla módní přehlídka předních českých návrhářů s charitativní aukcí 4 vybraných modelů, jejíž výtěžek byl rovným dílem věnován *Lékařům bez hranic* a nadaci Children's Safe Drinking Water. *Lékaři bez hranic* obdrželi na zajištění pitné vody v jednom ze svých afrických projektů 60.000 Kč. Agentuře Communication Works, která přehlídku uspořádala, a úspěšným dražitelům modelů bychom chtěli za jejich podporu mnohokrát poděkovat.

S Vámi můžeme pomáhat dříve než je příliš pozdě

© Francesco Zizola / MSF

Po celém světě poskytujeme pomoc v krizových situacích, abychom zmírnili utrpení statisíců obětí nemocí, přírodních katastrof a válek. V boji proti bolesti a strádání potřebujeme Vás. Často jde o souboj s časem. Vaše velkorysá podpora nám dovolí jednat dříve, než bude pozdě.

Pomozte nám pomáhat a zachraňovat lidské životy!

Staňte se pravidelným dárce Lékařů bez hranic.
Více na www.lekari-bez-hranic.cz/pravidelne_dary.
Za naše pacienty Vám srdečně děkujeme!

300 Kč = 3-denní léčba malárie pro 23 dětí nebo 7 dospělých

500 Kč = souprava vybavení pro 2 porody

1 000 Kč = 2 týdny speciální terapeutické výživy pro 3 vážně podvyživené děti

1999:
Nobelova cena za mír

Zpravodaj Lékařů bez hranic - informační servis pro dárce a příznivce.

Vydavatel a redakce: Lékaři bez hranic - Médecins Sans Frontières in Czech Republic, o.p.s.

Kontakt: Vlašská 332/28, 118 00 Praha 1, tel.: 257 090 150, fax: 257 090 155, e-mail: office@lekari-bez-hranic.cz.

Grafika: WTL I.M.C. Services (formou sponzorské podpory).